

Grenzeloos, een woord dat gedachten oproept aan ultieme vrijheid, geen restricties. Je niet gehinderd voelen door grenzen van buitenaf, opgelegd door normen en waarden die vaak zijn vastgelegd in wetten of gedragsregels. Grenzeloos: vrij zijn je te manifesteren – in vorm, in gedachtegoed, als mens.

Op dit moment van oorlog in Europa kan het begrip veel grenzen oproepen en een politieke lading krijgen. We kunnen er echter ook voor kiezen om het abstract te benaderen: hoe beeld je grenzeloosheid uit? Er ontstaan dan veel mogelijkheden om creatief mee aan het werk te gaan. En dat is precies wat de aan deze tentoonstelling deelnemende kunstenaars hebben gedaan. GRENZELOOS biedt dan ook veel uiteenlopende vormen van expressie.

TENTOONSTELLING GRENZELOOS

Op de volgende pagina's vindt u een beschrijving van zowel de kunstenaars als hun werk. De tentoonstelling, die te zien is in onze huidige expositieruimte op de eerste verdieping van Kranenburgh, loopt t/m 24 juli. Opening zondag 5 juni om 17:00 uur.

SOCIËTEIT

Elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) soos van kwart over vijf tot half acht. Elkaar weer ontmoeten, genieten van de meegebrachte hapjes en met altijd als middelpunt een kunstenaar die een presentatie geeft van zijn of haar werk.

Programma voor de komende maanden:

- 27 mei **Eveline Braak** (evelinebraak.nl)
- 24 juni afsluiting van het sociëteitsjaar met muziek: upstream music by **Chaja van der Heide** en **André van Solinge** – waarna we, zoals elke zomer, twee maanden op reces gaan.
- 30 september **Gígja Reynisdóttir** (gigjareynisdottir.com) – eind maart zou zij al onze gast geweest zijn, maar ja, corona...

KCB•NU is de NieuwsUitgave van het KunstenaarsCentrumBergen en verschijnt 6x per jaar.

Op www.kunstenaarscentrumbergen.nl/kcb-nu/ kunt u alle eerder verschenen edities downloaden.

KANTIJN

Het thema grenzeloos: vrij zijn je te manifesteren – in vorm en gedachtegoed. Aldus de uitleg van de tentoonstellingscommissie van het KCB.

Aan de tentoonstelling *Grenzeloos* zal door 18 van onze leden worden meegewerkt, van wie 11 vrouwen. Dat laatste is aanleiding tot de volgende gedachte: er is in de kunsten een – weliswaar voorzichtige – verandering gaande onder invloed van de woke-cultuur en #Me Too. Steeds meer vrouwelijke kunstenaars komen op voor eigen kunnen en identiteit.

De voor de hedendaagse kunst spraakmakende *Biënnale van Venetië* van 2022 is daar een goed voorbeeld van. Met thema's als transformatie en persoonlijke seksuele identiteit, het onderzoeken in een constante verandering en ontdekking van het onbewuste. Het daar gekozen hoofdthema is *The Milk of Dreams* en voor deze editie zijn voornamelijk vrouwen uitgenodigd.

Das is opmerkelijk. Immers, als er één vrijwel exclusieve mannenwereld bestaat, is het tot nu toe wel de wereld van de (beeldende) kunsten. Dat wil niet zeggen dat de vrouw in de kunsten niet bestaat maar haar rol is in de geschiedenis altijd vrij sober geweest: voornamelijk die van echtgenote, model, geliefde of muze. Uitzonderingen daargelaten. Wel zijn vrouwen oververtegenwoordigd als kunstconsumenten – in bijvoorbeeld museumbezoek, leeskringen etc.

Hoe komt dat zo? Om een beroep goed te kunnen uitoefenen moet iemand een volwaardig lid van de beroepsgroep zijn of worden. Dus toegang hebben tot tentoonstellingen, subsidies, kunstveilingen en, heel belangrijk: opgenomen zijn of worden in collecties van musea, overheid en particulieren. Op die terreinen valt nog heel wat te winnen.

Daarom is het zo belangrijk dat de vrouwelijke stem steeds meer gehoord wordt. De vrouw komt tenslotte van ver: pas in 1871 werden vrouwen toegelaten tot kunstacademies. *Grenzeloos* is dus letterlijk het streven naar het vervagen van grenzen tussen mannen en vrouwen in de kunst: gelijkwaardigheid en diversiteit.

Met deze tentoonstelling tracht het KCB haar steentje bij te dragen.

De Amerikaanse schilder Jackson Pollock: *Schilderen is een zijstoestand. Schilderen is jezelf ontdekken. Elke echte kunstenaar portretteert wat hij is...*

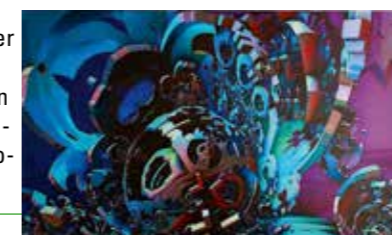
GRE NZ E L O O S

Anno van der Heide (annovanderheide.com)
 'Vrijheid is een levensnoodzaak. Ook vrijheid van kunst is van essentieel belang. Grenzen zijn wenselijk zodra enkelen de vrijheid van velen aantasten of manipuleren, veelal vanuit financieel gewin. Hierdoor lijden mensen honger, storten giraffes als uitgedroogde fossielen neer en staat de wereld onafgebroken in brand. Mensen, vuur, muziek en giraffes spelen een rol in deze installatie. Met *Burning* reageer ik op het huidige tijdperk. Tegelijkertijd blijf ik grenzeloos spelen met verschillende materialen en technieken.'
Burning | installatie

Jawek Kwakman (jawekkwakman.com)
 'Ik maak werk dat gaat over de documentatie van gebeurtenissen en de vraag hoe ze kunnen worden gepresenteerd – gebaseerd op associaties die een formeel poëtisch karakter hebben. Het is een onderzoek naar de representatie van schijnbaar concrete situaties en ideeën die alleen in mediakunst gerealiseerd kunnen worden. Door esthetiek te benadrukken, probeer ik vormen te ontwikkelen die gebaseerd zijn op formele parallellen die de kijker aanzetten tot het maken van nieuwe persoonlijke associaties.'
Fractalscape | dibond

Simon Oud (simonoud.nl)
 'Het ontstaan van mijn beelden wordt mede bepaald door de mogelijkheden van het materiaal. In mijn geval is dat zink en messing. Het plaatmateriaal wordt al construerend verzelfstandigd tot een object.
 Ik ben wel op zoek naar de zuivere grens van vorm en restvorm, maar met de stille hoop die nooit te vinden. Ik wil liever steeds ontdekken dat ik in de richting kom, het gaat me meer om dat proces dan om de uitkomst ervan.'
 K3 | wandobject, zink

Liesbeth Bijwaard (liesbethbijwaard.com)
 'Laverend tussen Amsterdam en het platteland is het gegeven stad versus natuur een terugkerend thema binnen mijn werk. Schelpen, stenen en takken, die ik tijdens het reizen tegenkom, worden mijn materiaal bij uitstek – door ze bijvoorbeeld te rangschikken of te vertalen in brons. Dit is voor mij een belangrijk aspect: gebruikmaken van organisch materiaal en dat in andere context plaatsen. Zoals een wandsculptuur van vier perfecte schelpen, waarbij de beweging doet denken aan de zg. ouroboros, oftewel staarteter, een van de oudste mythische symbolen.'
Ouroboros 1 | schelp reliëf

Geertrui van Herwijnen (geertruivanherwijnen.nl)
Hangt je camera aan een drone? Nee, ik kniel.
 'Tijdens mijn struintochten door het Bergense land waan ik me in de woestijn, vlieg over de Amazone en zie een door mineralen gekleurd heelal op een boot drijven. Er is geen grens. In dichtbij zie ik ver, in het kleine openbaart zich het grote - eindeloos.'
Namibië te B | print

Madeleine Leddy (madeleineleddy.com)
 Mijn werkin the beginning.....
 'In de oneindigheid, de grenzeloosheid – waar de cirkel symbool voor staat – verschijnt dualiteit...
 De cel splitst zich en het LEVEN neemt een vorm aan...'
In the beginning | acryl op doek

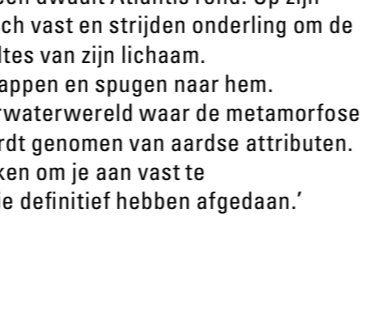
Henk Padt (henkpadt.nl)
 'In de jaren 70 begon ik met het maken van abstract werk. Dat kreeg erkenning toen ik in '82 werd genomineerd voor de Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst. Later kwamen er figuratieve elementen in mijn werk. Het schilderij in deze tentoonstelling vindt zijn inspiratie in het alledaagse en de natuur. Schilderen op groot formaat heeft mijn voorkeur. Naast mijn professionele loopbaan heb ik jaren lesgegeven in het beoefenen van de vrije schilderkunst, zowel op mijn atelier als bij Scarabee in Alkmaar.'
zonder titel | acryl op doek

Jaap Borgers (jaapborgers.nl)
 Werk van Jaap heeft bijna altijd wel iets te maken met tijd, verandering of verval. De laatste tijd haalt hij het materiaal voor zijn objecten uit de natuur. Naast hout, mos, en andere groeisels – waar hij andere materialen aan toevoegt zodat ze een nieuwe vorm en betekenis krijgen – vindt hij geregeld skeletjes of verdroogde dierenlichaampjes die onbegrensde mogelijkheden bieden om al associërend tot nieuwe vormen of betekenissen te komen.
Princess waiting for a kiss | gem. techniek

Horden & Schimmel (annelieshorden.nl) (gerdaschimmel.nl)
 'In de diepte van de zeeën dwaalt Atlantis rond. Op zijn lichaam zuigen algen zich vast en strijden onderling om de beste plek tussen de plooiën en holtes van zijn lichaam. Ook de vissen verdringen zich en happen en spugen naar hem. Het is in deze wunderschone onderwaterwereld waar de metamorfose van Atlantis begint en afscheid wordt genomen van aardse attributen. Reddingsboei, kurk en touw zijn zaken om je aan vast te klampen – zaken uit het verleden die definitief hebben afgedaan.'
Atlantis | beeld ruimtelijk

Angeline Lips (angelinelips.nl)
 'Voor deze gouache was ik geïnspireerd door de 'gesloten' grijsblauwe lucht boven de zee. Het werkte als een onbeweeglijk abstract vlak waaronder de zee eindeloos, grenzeloos toch almaar doorgaat in de tijd.'
SEA WORKS #7 | gouache

Gígja Reynisdóttir (gigjareynisdottir.com)
 'De natuur, en in het bijzonder het plantenrijk, zijn voor mij als kunstenaar stevast een belangrijke inspiratiebron geweest. Centraal in mijn kunstwerken staat het gebruik van natuurlijke materialen of vormen die ik vervolgens verweef met het conceptuele aspect van mijn werk. Dat is de condition humaine, oftewel de maatschappelijke, psychologische en emotionele aspecten van het mens zijn.'
To Find Common Ground | metaal, goud-metallic verf

Maartje Bos (maartjebos.nl)
 •De Cock Collection •Mijn mannelijke kant •Pleidooi voor vrijheid. 'Met mijn *Cock Collection* wil ik mijn mannelijke kant vieren, die samen met mijn kunst volledig tot ontwikkeling en uitdrukking komt. Mijn eigen ding doen, me kunnen focussen, iets neerzetten in de wereld en een gezonde eigenwaarde hebben zonder daarvoor perfect te moeten zijn... Dit is een meer mannelijke energie die voor mij heel bevrijdend werkt en me veel plezier geeft. Gelijkaardig zijn – zonder daarvoor gelijkaardig te hoeven zijn.'
Le coq du Corbusier | klei, acrylhars, pigment

Horden & Schimmel & Rob Bloemkolk
 'Zodra ik kennis genomen had van het werk *Atlantis* van Gerda en Annelies kwam de bijgaande tekst in mij op. Zij waren en zijn daar blij mee en ik ben er blij mee dat op deze wijze deze combinatie kon ontstaan.'
Vergeetelheid
 Zodra de tijd komt dekt Moeder Aarde ons allemaal toe
 Slaap eeuwig fluistert ze ons in
 Jouw vergeetelheid ligt in mijn handen
 Maar haar kinderen: zon, zee en wind zijn opgestaan en verklaren ons een oorlog uit moederliefde
 Ze spreken met één stem: Jouw vergeetelheid ligt in je eigen handen.

gedicht Rob Bloemkolk

Cis Luttikhuis (cisluttikhuis.com)
 'In straatfotografie kijk je om je heen alsof je met een sleepnet behoedzaam over de omgeving gaat. Daarbij vis je ook snapshots op. Noem het bijvangst bij de beelden waar je in feite naar op zoek bent.'
Rotterdam Centraal | foto

Willem Schotten (willemschotten.nl)
 Het werk bestaat uit antieke afbeeldingen van portretten uit een Duitse antropologische uitgave (1885), gemonteerd in een antieke "prijzenkast". Gerangschikt als wetenschappelijke collectie en verbonden door een krijtlijn. De ordening benadrukt de verbinding tussen de individuen en de broederschap van de volkeren der aarde: een wereld zonder grenzen. Het gedicht *Ode an die Freude* verwoordt het ideaal van een wereld waar alle mensen als broeders leven, een ideaal waarin Schiller en Beethoven beiden geloofden.
Alle Menschen werden Brüder | assemblage

Femmie Duiven (femmieduiven.nl)
 'In Zuid-Marokko ontdekte ik de oude traditionele doeken met ingeweven schaduwvormen van bergflanken. Ze werden door de nomaden boven de tentingang gehangen om hun angsten voor donkere, onbekende bergspelonken te bezweren. Ik zag berbevrouwen die onder hun grote omslagdoeken wijde rokken van zwart kant droegen. En Touaregs die zich hulden in grote wijde gewaden. Dit textiel verwerkte ik in *Schaduwkant*. Een berglandschap met menselijke proporties, beladen met betekenissen, tradities en emoties, ongebonden aan grenzen.'
Schaduwkant | installatie

Liesbet Tol (liesbettol.nl)
 'Bij het woord grenzeloos denk ik aan onbelemmerde vrijheid, ruimte, niet beperkt door normen, waarden en restricties, van welke aard ook. Daarom is *Grenzeloos leven* een groot werk geworden, op een niet opgespannen of ingekaderd doek, in heldere kleuren. Ook is niet het hele vlak dichtgeverfd. Het verbeeldt ongebreidelde levenslust terwijl er toch een besef is van de cyclus van leven en dood. We zien een abstracte babyfiguur alsook een stille, liggende mens.'
Grenzeloos leven | olie op doek, gem. techniek

SCHILDERSVERDRIET 93

Als ik terugkijk op mijn bezigheden in het atelier dan valt het me op dat ik intussen meer tijd besteed aan kijken dan aan schilderen. Of dit vruchtbaar is voor mijn ontwikkeling, wie zal het weten, het is zeker niet bevorderlijk voor het ontstaan van een groot oeuvre.

Als ik nog eens naar schilderijen kijk die allang klaar zijn, dan zie ik soms iets wat me er niet meer aan bevalt.

Dat gebeurde bij *Synthi Dance*, een schilderij dat was ontstaan naar de muziek van componist Jan van Wijk. Ik had er swingende figuurtjes op afgebeeld in zwart en blauw.

Ik was er toen heel tevreden mee, heb het zelfs geëxposeerd – maar dat is jaren geleden.

Toen ik het terugzag was er iets mee. Die dansende figuurtjes vormden met elkaar wel een mooi patroon, daar was ik ook vanuit gegaan. Maar met die figuurtjes afzonderlijk was iets mis. Misschien toch te veel van het concept uitgegaan, en er verder niet bij nagedacht. Wat je toen deed doe je nu anders, dat blijft voortgaan zolang je je grenzen verlegt.

Rigoreus heb ik die dansende mannetjes met de kwast om zeep geholpen. Wat overbleef was een nachtblauw schilderij met enkele groene restvor-

men. Ik heb het een tijd zo gelaten want hoe gaat zo'n schilderij dan verder? Dat weet je nog niet.

Maar deze winter heb ik over dat nachtblauw drie zachte vormen gezet in een nogal modderige kleur. Bijna onzichtbaar, je moet tweemaal kijken om ze te ontdekken. 'Nachtelijk Paardengetrappel' zei ik ineens hardop. Dat is het, naar een schitterend verhaal van Bordewijk dat ik nooit zal verge-

ten. Heb ik zomaar het swingende *Synthi Dance* ingevuld voor het klassieke *Nachtelijk Paardengetrappel*. Wie kent nog het geluid van paardengetrappel? En dan nog 's nachts, bijna niemand. Dat is geschiedenis geworden zoals ook andere verhalen van Bordewijk. Neem *Bij gaslicht*, een goed verhaal maar spelend in vergeten stadsverlichting. Toch bevalt dat paardengetrappel me uitstekend. Een raadsel misschien voor de toeschouwer, maar voor het schilderij is het goed. Ik laat het zo, die titel begeleidt het schilderij op poëtische wijze. Als hij vertelt wat je zelf ook wel ziet is dat zinloos. Een kunstwerk moet "open" blijven en zo min mogelijk worden ingevuld. Het is geen kleurboek.

Michiel Hertroys

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Susana Mulas Lastra** *Being on Paper*, solo-expo, Van der Helstplein Exposities, Amsterdam, tot 10 jun | *Kunstvierdaagse*, duo-expo, Kunsthal 45, Den Helder, 24 – 27 jun | *Tekenkabinet X*, Amsterdam, 1 jun – 31 jul | *Limburg Biënnale*, Mares, Huis voor Hedendaagse Cultuur, Maastricht, 28 jun – 14 aug
- **Marina van der Kooi** *Lentedans*, actueel, gem. beeldentuin, Cuyck | *Het Ding*, HazArt, Soest, t/m 25 jun | *BEELDENinSOEST*, HazArt, Soest, t/m 30 okt
- **Esther Koeman** solo, Galerie Klein Zwitserland, Schoorl, t/m aug | solo, Heliomare, Wijk aan Zee, mei – jun | *Hoornse Nieuwe*, De Boterhal, Hoorn, 25 jun – 31 jul

- **Roland de Jong Orlando** groeps-expo, Kasteel Ravesteyn, Heenvliet, 19 mei – 19 jun | Beeldentuin Wildrijck, St. Maartensvlotbrug, 26 mei – 6 jun
- **Jan Grotenbreg** *Retrospectief*, Michaëlskerk, Den Oever, 11 jun – 17 jul
- **Horden & Schimmel** expo in café van de Hortus, Alkmaar, maand mei | *Recordum*, It Mondo, Venetië (It), 2 – 18 sep |
- **Gerda Schimmel** *Salon des Beaux Arts*, Orangerie du Sénat, Paris (F), 22 sep – 4 okt
- **Elly Stolwijk** zojuist verschenen haar bundel *Het Legend Konijn*, waarin o.a. opgenomen de cyclus van 12 korte gedichten *naukrate's monoloog*

- **Gígja Reynisdóttir** expo, Artfarm, Heerhugowaard, 27 mei – 27 jun | expo, OldSkool, Burgerbrug, 18/19 jun | *Hoornse Nieuwe*, De Boterhal, Hoorn, 25 jun – 31 jul | *Kunstenaar van de maand*, Hortus, Alkmaar, maand aug
- **Wil van Blokland** expo, SBK, Amsterdam, t/m 22 mei
- **Angeline Lips, Gerda Kruimer, Peter Verdonk** expo, Tekenkabinet X, Amsterdam, 1 jun – 31 jul
- **Eveline Braak** *Nieuwe Liefde '22*, Genootschap Kunstliefde, Utrecht, t/m 29 mei
- **Babette Treumann** *Midsummer Inspiration*, Loods 6, Amsterdam, 18/19 jun
- **Anneke Helder** *l'Art Hollandais*, l'atelier de Préporché, Préporché (F), 18 jun – 18 sep

KunstenaarsCentrumBergen
volg ons op social media

KunstenaarsCentrumBergen
Hofflaan 26, 1861 CR Bergen NH
info@kunstenaarscentrumbergen.nl
kunstenaarscentrumbergen.nl
Bank: NL98 INGB 0000 6435 00

Redactie: Margreeth Ulm,
Rinus van de Peppel
072 5154 157
rinusvandepeppel@hetnet.nl

Tekening K. Cebee:
Karen Opstelten
Aforisme: Theo Olthuis
Vormgeving:
DieuwkeGroet.nl